

සිගාල (සිගාලෝවාද) සූත්‍රය

(දී.නි. 3, බු.ජ.ත්‍රි. 288-310 පිට)

බුදුරජාණන් වහන්සේ ක්‍රි. පූ. 6 වන සියවසෙහි භාරතයෙහි පහළ ව පුරා වසර 45ක් ලොවට දම් දෙසූහ. එහිදී භික්ෂු - භික්ෂුණී - උපාසක - උපාසිකා යන සිව්වන පිරිස උන්වහන්සේගේ ප්‍රධාන ශ්‍රාවකයෝ වූහ. බුදුරජාණන්ගේ බොහෝ දේශනා මෙම සිව්වනක් පිරිස ම ඉලක්ක කොට දේශනා කළ ඒවා ය. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රය (අං.නි. 6, 234 පිට), සිගාලක සූත්‍රය (දී.නි. 3, 288 පිට), ධම්මික සූත්‍රය (සු.නි. 112), වසල සූත්‍රය (සු.නි. 44 පිට), පරාභව සූත්‍රය (සු.නි. 36 පිට), අනාථපිණ්ඩිකෝවාද සූත්‍රය ආදී දේශනා විශේෂයෙන් ගිහි උපාසක - උපාසිකාවන් ඉලක්ක කොට දෙසන ලද සූත්‍රයයි. ඒ අතර දීඝනිකායේ ඇතුළත් සිගාලක සූත්‍රය ගෘහස්ථ ජීවිතයේ පිරිහීමට තුඩුදෙන කරුණු මෙන් ම මිතුරන් හඳුනාගැනීමට අදාළ කරුණු මගින් ජීවිතයේ අයහපත බැහැර කොට ජීවිත සඵල කර ගැනීමට අදාළ කරුණු රැසක් ඉදිරිපත් කරයි. එහි සඳහන් උපදෙස් මගින් ගෘහස්ථ ජීවිතය නිසි මාවතට යොමු කර ගැනීමට නුවණැති ශ්‍රාවකයාට අවකාශ සැලසේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවර වෙළුම්වනාරාමයෙහි කලන්දකනිවාපයෙහි වැඩ වෙසෙන සමයෙහි දිනක් අළුසම සිගාලක නම් ගෘහපතියා රජගහ නුවරින් නික්ම තෙත් දියකඩින් හා හිසකෙසින් යුක්ත ව සදිසාවන්ට නමස්කාර කරමින් සිටියේ ය. මේ අතර බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙරවරුවෙහි පිණ්ඩපාතයෙහි වැඩම කරන විට සදිසාවන් නමස්කාර කරන සිගාලක මුණගැසුණි. එහි දී උන් වහන්සේ සිගාලක කුමකට වදින්නේ දැයි ප්‍රශ්න කළහ. තම පියා මිය යන විට සදිසාවන්ට නමස්කාර කරන ලෙස අවවාද දුන් බවත් පියාගේ එම වචනය ගරු කිරීම සඳහා තමා නැගෙනහිර, දකුණ, බටහිර, උතුර, යට, උඩ යන සදිසාවන්ට නමස්කාර කරන බවත් සිගාලක බුදුරජාණන්ට පිළිතුරු දුන්නේ ය.

මෙහි දී බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන්නේ ආර්ය විනයෙහි සදිසා නමස්කාරය මෙසේ නොවන බවයි. එවිට සිගාලක ආර්ය විනයෙහි සදිසා නමස්කාරය කෙසේ ද යන්න බුදුරජාණන් වෙතින් ප්‍රශ්න කළේ ය. එසේ නම් මනාකොට අසන්න, මෙනෙහි කරන්න යැයි පවසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම කරුණු දේශනා කළහ. අනතුරුව සදිසාවන් විස්තර කිරීමට ප්‍රථම ආරම්භයෙහි සදිසාවන් වසාලන චුද්දස (14) ලාමක කර්ම විස්තර කරති. එනම් සතර කර්ම ක්ලේශ, සතර අගති හා අපායමුඛ හය යන දහතරයි.

● සතර කර්ම ක්ලේශ :-

1. ප්‍රාණඝාතය	2. සොරකම
3. බොරුකීම	4. පරදර සේවනය

ප්‍රාණඝාතය යනු දූන දූන අන් සතකුගේ දිවි තොර කිරීමයි. අනුන් අයත් දෑ සොරසිතින් ගැනීම අදින්නාදන හෙවත් සොරකමයි. අන් අය රවටන මුලා කරවන අදහසින් තම වචන හෝ වර්යා භාවිත කිරීම මුසාවාදයයි. පරදර යනු අනුන් සතු අඹුවන් සම්මතය ඉක්මවා තම සිතැඟි ඉටුකර ගැනීමට භාවිත කිරීමයි. මේවා පුද්ගලයකුගේ යහපත නසන සිත කිලිටි කරවන පාපයට ඇද දමන දුගතියට පමුණුවන කරුණුයි.

‘පාණානිපාතං අදින්නාදනං මුසාවාදෙ ව චුච්චති,
පරදරගමනාඤ්චෙව නප්පසංසන්නි පණ්ඩිතා.’

● සතර අගති :-

1. ඡන්ද	2. දෝස
3. හය	4. මෝහ

කැමැත්ත නිසා හෝ ද්වේෂය නිසා හෝ බිය නිසා හෝ මෝඩකම නිසා හෝ තීරණ තීන්දු ගැනීමේදී අගතිගාමී ව කිරීම මෙයින් දැක්වේ. ඡන්දය වරදක් වන්නේ එය මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය මත පිහිටා සිදු කරන විටයි. මෙම කරුණු මගින් තමාටත් අනුන්ටත් මෙලොවටත් පරලොවටත් අනර්ථයක් අවැඩක් සිදු වේ.

‘ඡන්ද දෙසා හයා මොහා යො ධම්මං අනිච්ඡන්ති,
නිහියති තස්ස යසො කාළපක්ඛෙ’ව චන්දිමා.’

යමෙක් ඡන්ද, ද්වේෂ, භය, මෝහ යන ධර්මයන් ඉක්මවයි ද ඔහුගේ කීර්තිය / යසස අවපස සඳ මෙන් පිරිහීමට පත් වේ. ඡන්දදී මෙම කරුණු සාමාන්‍යයෙන් මිනිසා තුළ පවතී. එහි පවත්නා වරද නම් ඒවා සීමාව ඉක්මවා පැවැතීමයි. අගතියට පත් වන්නේ එවිටයි. මෙම කරුණුවලින් යමෙක් අන්තයට, අගතියට ගිය විට ඔහුගේ ආධ්‍යාත්මික ජීවිතයේ පරිහානිය සිදුවන අතර ඔහුගෙන් සමාජයට ද අයහපතක් සිදුවේ.

*‘ඡන්ද දෙසා භයා මොහා යො ධම්මං නාතිවන්නති,
ආපුරති තස්ස යසො සුක්කපක්ඛෙ’ව වන්දිමා.’*

යමෙක් ඡන්ද, ද්වේෂ, භය, මෝහ යන ධර්මයන් නොඉක්මවයි ද ඔහුගේ කීර්තිය / යසස පුරපස සඳ මෙන් දියුණුවට පත් වේ. ඡන්දදී මෙම කරුණුවලින් යමෙක් අන්තයට, අගතියට නොගොස් කටයුතු කරන විට ඔහුගේ ආධ්‍යාත්මික ජීවිතයේ දියුණුවක් / අභිවෘද්ධියක් සිදුවන අතර ඔහුගෙන් සමාජයට ද මහත් අර්ථයක් / යහපතක් සිදුවේ.

● අපාය මුඛ භය :-

හෝගයන්ගේ විනාශයට හේතුවන කරුණු භයක් මෙමගින් විස්තර වේ.

1. රහමෙර පානය
(සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානානුයොගො ඛො ගහපතිපුත්ත භොගානං අපායමුඛං)
2. නොකල්හි වීථි සංචාරය
(විකාලවිසිඛාවරියානුයොගො භොගානං අපායමුඛං)
3. උත්සව බැලීමට / දැකීමට යාම
(සමජ්ජාභිවරණං භොගානං අපායමුඛං)
4. දූ කෙළියෙහි යෙදීම
(සුත්ථපමාදට්ඨානානුයොගො භොගානං අපායමුඛං)
5. පාපමිතුරන් හා එක්වීම
(පාපමිත්තානුයොගො භොගානං අපායමුඛං)
6. අලසබව
(ආලස්සානුයොගො භොගානං අපායමුඛං)

මෙකී ලාමක ධර්ම දහතරින් අතර්ථි සදිසාවන් නමස්කාර කිරීමෙන් මෙලොව ද සතුටු ව පරලොව ද සතුටු ව මරණින් මතු මනාප ගති ඇති ස්වර්ග ලෝකයට පැමිණෙන බව දේශනා කරති.

ඉන්පසු ඉහත සඳහන් කරුණු දහතර තවදුරටත් විස්තර කෙරේ.

1. රහමෙරපානයෙහි දෝෂ (මජ්ජිමනිකායෙහි) භයකි.
එනම්,
 - I. මෙලොවදී ම ධනභානිය (සන්දිට්ඨිකා ධනජානි)
 - II. කලහ වැඩිවීම (කලහජ්වලිභවති)
 - III. රෝගාදිය හටගැනීම (රොගානං ආයතනං)
 - IV. අපකීර්තිය පැතිරීම (අකිත්තිසඤ්ජනනි)
 - V. ලැජ්ජාව නැතිවීම (කොපීනනිදංසනී)
 - VI. නුවණ දුබලවීම (පඤ්ඤය දුබලිකරණිනි)
2. නොකල්හි වීථි සංචාරයෙහි දෝෂ (විකාලවරියාදිනවා) 6 කි.
එනම්,
 - I. තමා ආරක්ෂා රහිත වීම (අත්තාපි’ස්ස අගුත්තො අරක්ඛිතො භොති)
 - II. තම අඹු දරුවන් ආරක්ෂා රහිත වීම (පුත්තදුරොපි’ස්ස අගුත්තො අරක්ඛිතො භොති)
 - III. ධනය ආරක්ෂා රහිත වීම (සාපනෙයාමපිස්ස අගුත්තං අරක්ඛිතං භොති)
 - IV. සැක කළයුතු පුද්ගලයකු වීම (සච්ඡියො ච භොති පාපකෙසු ධානෙසු)
 - V. අභූත චෝදනා පැමිණීම (අභූතචචනං ච තස්මිං රුහති)
 - VI. බොහෝ කරදරවලට මුහුණපෑම (බහුනඤ්ච දුක්ඛධම්මානං පුරක්ඛිතො භොති)

3. උත්සව බැලීමට යාමෙහි ආදිනව (සමජ්ජානිවරණාදීනවා) 6 කි.

එනම්,

- I. නෘත්‍ය කොතැන ද (කව් නව්වං)
- II. ගීත ගායනා කොතැන ද (කව් ගීතං)
- III. බෙර ආදී වාදන කොතැන ද (කව් වාදිතං)
- IV. මහාභාරත ආදී කථා කොතැන ද (කව් අක්ඛානං)
- V. අන්තරාලම ක්‍රීඩා කොතැන ද (කව් පාණිස්සරං)
- VI. කළ පිඹිම් ක්‍රීඩා කොතැන ද (කව් කුම්භචුණං)

ආදී වශයෙන් සොයමින් ඇවිදීමට (සමජ්ජානිවරණෙ) සිදුවීම

4. දූ ඩා ක්‍රීඩාවෙහි (දූ කෙළියෙහි) ආදිනව (ජුනප්පමාදීනවා) 6 කි.

එනම්,

- I. සුදුවෙන් දිනු කල්හි සතුරන් ඇතිවීම (ජයං වෙරං පසවති)
- II. පැරදුණු කල්හි වස්තුව අනුව දුක්වීම (ජනො විත්තමනුසොවති)
- III. ඇස් අහිමුව දී ම ධනය පිරිහිය (සන්දිට්ඨිකා ධනජානි)
- IV. සමාජයේ දී ඔහුගේ වචන නොපිළිගැනීම (සභාගතස්ස වචනං න රුහති)
- V. මිත්‍රාමාත්‍යාදීන්ගෙන් අවඥ ලැබීම (මිත්තාමච්චානං පරිභුතො හොති)
- VI. දූ කෙළියෙහි යෙදුණු මේ පුරුෂයා කෙසේ අඹුදරුවන් රක්තේ දූයි ආවාහ විවාහ වීමට කිසිවකු කැමැති නොවීම (ආවාහච්චාහකානං අපත්ථිතො හොති)

5. පාපමිත්‍ර ඇසුරෙහි ආදිනව (පාපමිත්තානුයොගාදීනවා) 6 කි.

එනම්,

- I. සුදුකාරයන් තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ ධුත්තා ත්‍යාස්ස මිත්තා හොන්ති)
- II. සල්ලාලයන් තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ සොණ්ඨා ත්‍යාස්ස මිත්තා හොන්ති)
- III. බේබද්දන් තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ පිපාසා ත්‍යාස්ස මිත්තා හොන්ති)
- IV. බොරු රන් ආදිය දී රවටන්නන් (නෙකතිකයන්) තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ නෙකතිකා)
- V. වංචනිකයන් තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ වඤ්චනිකා)
- VI. සාහසිකයන් තම ඇසුරට පැමිණීම (යෙ සාහසිකා)

6. අලසබවෙහි ආදිනව (අලසස්සාදීනවා) 6 කි.

එනම්,

- I. ඉතා ශීත යැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිසීතන්ති කම්මං න කරොති)
- II. ඉතා උෂ්ණ යැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිඋණ්හන්ති කම්මං න කරොති)
- III. ඉතා සවස යැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිසායන්ති කම්මං න කරොති)
- IV. ඉතා උදෑසන යැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිපානොති කම්මං න කරොති)
- V. ඉතා බඩගිනියැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිජානොස්මිති)
- VI. ඉතා කුස පිරුණේ යැයි කටයුතුවල නොයෙදීම (අතිධානොස්මිති)

මෙලෙස අලස ව සිටින්නන්ගේ නූපන් භෝග නූපදින අතර උපන් භෝග විනාශයට යෙයි.

මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයෝ (මිත්තපතිරූපකා)

මිතුරන් සේ පෙනී සිටින එහෙත් අවංක මිතුරන් නොවන (මිත්‍ර ප්‍රතිරූපක) පුද්ගලයන් සිව් දෙනෙකි.

එනම්,

- 1. අඤ්ඤදත්ථුහර (මිතුරා සතු දෑ රැගෙන යන)
- 2. වචිපරම (වචනයෙන් පමණක් උපකාර කරන)
- 3. අනුප්පියභාණී (අප්‍රිය දෑ කතා කරන)
- 4. අපායසභාය (අපාගත වීමට සභාය වන)

1. අඤ්ඤාදන්වුහර නම් මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයාගේ ලක්ෂණ 4 කි.
එනම්,

- I. කෙසේ හෝ යමක් රැගෙන යයි.
- II. ටිකක් දී බොහෝ දෑ ගෙන යාමට කැමැති වෙයි.
- III. තමාට බියක් විපතක් ඇති කල්හි ඇසුරු කරයි.
- IV. තම වාසිය සඳහා ඇසුරු කෙරෙයි.

*‘අඤ්ඤාදන්වුහරො හොති අප්පෙන බහුමිච්ඡති,
හයස්ස කිච්චං කරොති සෙවති අත්ථකාරණා.’*

2. වච්චරම නම් මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයාගේ ලක්ෂණ 4 කි.
එනම්,

- I. අතීතයෙන් සංග්‍රහ කරයි (අතීතෙන පටිසන්ථරති).
- II. අනාගතයෙන් සංග්‍රහ කරයි (අනාගතෙන පටිසන්ථරති).
- III. හිස් දෙයින් සංග්‍රහ කරයි (නිරන්ථකෙන සච්චණ්හාති).
- IV. කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි එහි බිය දකියි (පච්චුප්පන්නෙසු කිච්චෙසු බ්‍යාසනං දස්සෙති).

වැඩකට නැති වචනයෙන් පමණක් සංග්‍රහ කරන වච්චරම මිත්‍රා මෙලෙස දත යුතුය.

3. අනුප්පියභාණි නම් මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයාගේ ලක්ෂණ 4 කි.
එනම්,

- I. නරක දෙය ද අනුමත කරයි (පාපකම්පි’ස්ස අනුජානාති).
- II. හොඳ දෙය ද අනුමත කරයි (කල්‍යාණම්පි’ස්ස අනුජානාති).
- III. ඇති තැන ගුණ කියයි (සම්මුඛා’ස්ස චණ්ණං භාසති).
- IV. නැති තැන දෙස් කියයි (පරමුඛා’ස්ස අචණ්ණං භාසති).

4. අපායසභාය නම් මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයාගේ ලක්ෂණ 4 කි.
එනම්,

- I. රහමෙර පානයෙහි සභාය වෙයි (සුරාමෙරයමඡ්ඡපමාදට්ඨානානුයොගෙ සභායො හොති).
- II. නොකල්හි වීථි සංචරණයෙහි සභාය වෙයි (විකාලච්ඡිඛාචරියානුයොගෙ සභායො හොති).
- III. නෘත්‍ය දර්ශනයෙහි සභාය වෙයි (සමඡ්ඡාභිචරණෙ සභායො හොති).
- IV. දූ කෙළියෙහි සභාය වෙයි (සුන්ඡ්ඡමාදට්ඨානානුයොගෙ සභායො හොති).

මිත්‍රු වෙසින් පෙනී සිටින මෙබඳු අමිත්‍රයන් උවදුරු සහිත බිය ගෙන දෙන මාර්ගයක් සේ සලකා දුරින් ම බැහැර කළ යුතු ය.

*‘අඤ්ඤාදන්වුහරො මිත්තො යො ච මිත්තො වච්චරො,
අනුප්පියඤ්ච යො ආහ අපායෙසු ච යො සබ්බා.
එතෙ අමිත්තෙ චත්තාරො ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො,
ආරකා පරිච්ඡේය්‍ය මග්ගං පටිභයං යථා’ති.’*

සුභද මිත්‍රයෝ

හොඳ හදවත් ඇති (සුභද) ඇසුරු කළ යුතු යහපත් / කලණ මිතුරන් සිව් දෙනෙකි.
එනම්,

- 1. උපකාරක මිතුරා
- 2. සමානසුබ්දුක්ඛ මිතුරා
- 3. අත්ථක්ඛායී මිතුරා
- 4. අනුකම්පක මිතුරා

1. උපකාරක මිතුරාගේ ලක්ෂණ 4 කි.

එනම්,

- I. ප්‍රමාද වුවත් රකියි (පමන්තං රක්ඛති).
- II. ප්‍රමාද වූ මිතුරාගේ වස්තුව රකියි (පමන්තස්ස සාපනයො රක්ඛති).
- III. බියට පත්වුවන්ට පිහිට වෙයි (භීතස්ස සරණං හොති).
- IV. කටයුතු උපන් කල වැඩියෙන් ධනය දෙයි (උප්පන්නෙ කිච්චකරණියෙ තද්දිගුණං හොගං අනුප්පදෙති).

2. සමානසුඛදුක්ඛ මිතුරාගේ ලක්ෂණ 4 කි.

එනම්,

- I. රහස් කියයි (ගුප්තමස්ස ආචික්ඛති).
- II. රහස් රකියි (ගුප්තමස්ස පරිග්‍රහති).
- III. විපතෙහි අත් නොහරියි (ආපදසු න විජහති).
- IV. කරුණක් ඇති කල්හි ජීවිත වුවද පුදයි (ජීවිතමපි'ස්ස අත්ථාය පරිච්චන්තං හොති).

3. අත්ථක්ඛායී මිතුරාගේ ලක්ෂණ 4 කි.

එනම්,

- I. පවින් වළකයි (පාපා නිචාරෙති).
- II. යහපතෙහි පිහිටුවයි (කල්‍යාණෙ නිවෙසෙති).
- III. නොදත් දේ කියයි (අස්සුතං සාවෙති).
- IV. සුගතියට මග කියා දෙයි (සග්ගස්ස මග්ගං ආචික්ඛති).

4. අනුකම්පක මිතුරාගේ ලක්ෂණ 4 කි.

එනම්,

- I. තම මිතුරාගේ පිරිහීමෙහි දී සතුටු නොවෙයි (අභවෙනස්ස න නන්දති).
- II. තම මිතුරාගේ අභිවාද්ධියෙහි දී සතුටු වෙයි (භවෙනස්ස නන්දති).
- III. තම මිතුරා පිළිබඳ දෙස් කියන්නවුන් ඉන් වළකයි (අවණ්ණං භණ්මානං නිචාරෙති).
- IV. තම මිතුරා පිළිබඳ ගුණ කියන්නවුන් පසසයි (වණ්ණං භණ්මානං පසංසති).

හොඳ හදවත් ඇති තමාට යහපත සිදුකරන මෙබඳු සුභද මිතුරන් මව තම පුතුන් ලෙහි ද රකින්නාක් මෙන් සත්කාර කොට ඇසුරු කළ යුතු බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරති.

‘උපකාරො ච යො මිත්තො යො ච මිත්තො සුඛෙ දුඛෙ,
 අත්ථක්ඛායී ච යො මිත්තො යො ච මිත්තො’නුකම්පිකො.
 එතෙ පි මිත්තෙ චත්තාරො ඉති විඤ්ඤය පණ්ඨිතො,
 සක්කච්චං පයිරුපාසෙයය්‍ය මාතා පුත්තං’ව ඔරසං’

පාප මිතුරන් බැහැර කොට සුභද මිතුරන් ඇසුරු කරමින් කටයුතු කරන ගිහියකු තම ධනය පිළිබඳ ව ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව ද මෙහි සඳහන් වේ. ඒ අනුව තමා උපයන ධනය කොටස් හතරකට බෙදා ඉන් එක් කොටසක් පරිභෝජනය සඳහා ද දෙකොටසක් තම වෘත්තියෙහි අභිවාද්ධිය සඳහා ද ඉතිරි කොටස විපතක් පැමිණි කල්හි ප්‍රයෝජනය පිණිස ඉතිරිකිරීම සඳහා ද යෙදවිය යුතු බව දැක්වේ.

‘එකෙන හොගෙ භුඤ්ජෙය්‍ය ද්විති කම්මං පයොජයෙ,
 චතුත්ථඤ්ච නිධාපෙය්‍ය ආපදසු භවිස්සති.’

ඉන් අනතුරුව බුදුසසුනෙහි දැක්වෙන සදිසා වන්දනාව කෙබඳු දැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ සිගාල තරුණයාට පැහැදිලි කරති. සමාජයේ වෙසෙන සැවොම කොටස් හයකට බෙදා ඔවුන් දිසාවන් හයට ආදේශ කොට ඔවුන් විසින් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් කළයුතු යුතුකම් මෙහි දී විස්තර කොට ඇත. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ සමාජයේ සෑම ස්තරයක ම සිටින්නවුන් විසින් තමන්ට නියමිත යුතුකම නොහොත් වගකීම මැනවින් හඳුනාගෙන එය ඉටු කිරීමයි. යමෙක් තම වගකීම් නිසි ලෙස ඉටු කරන විට එය අනෙකාගේ අයිතිවාසිකමක් බවට පත් වේ. බුදුදහමට අනුව අයිතිවාසිකම් යනු සටන් කොට ලබා ගන්නක් නොව අනෙකා විසින් තම කැමැත්තක් වගකීමක් නොහොත් යුතුකම් ලෙස ඉටු කරනු ලබන්නක් වේ. යුතුකම් හා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ බුදුසමයෙන් නිර්දේශිත මෙම උපදේශනය බෙහෙවින් වැදගත් මෙන් ම ශිෂ්ට සම්මත වූවකි. මෙම ක්‍රමය ලොව බොහෝ මැදහත් වියතුන්ගේ සම්භාවනාවට පාත්‍ර වී තිබේ.

‘මානාපිතා දිසා පුබ්බා ආචරියා දක්ඛිණා දිසා,
පුත්තදරා දිසා පච්ඡා මිත්තාමච්චා ව උත්තරා.
දසකම්මකරා හෙට්ඨා උද්ධං සමණබ්බාත්මණා,
එතා දිසා නමස්සෙය්‍ය අලමත්තො කුලෙ ගිහී.’

බුදුරදුන් සිගාල ගෘහපතියාට වදල සදිසාවන් මෙම ගාථාවලින් දැක්වේ.
ඒ අනුව,

- 1. නැගෙනහිර (පෙරදිග)- දෙමව්පියන්
- 2. දකුණු දිග - ගුරුවරුන්
- 3. බටහිර දිග - අඹුදරුවන්
- 4. උතුරු දිග - මිතුරන්
- 5. යට දිග - දසිදස්සන්
- 6. උඩ දිග - මහණ බමුණන්

1. නැගෙනහිර හෙවත් පෙරදිග නම් වූ දෙමාපියන් කෙරෙහි දරුවන් විසින් පිළිපැදිය යුතු කරුණු 5කි.
එනම්,

- I. ආහාරපානයෙන් පෝෂණය කරන්නෙමි (හතො නෙසං හරිස්සාමි).
- II. ඔවුන්ගේ කටයුතු කර දෙන්නෙමි (කිච්චං නෙසං කරස්සාමි).
- III. කුලවංශය රකින්නෙමි (කුලවංසං ධපෙස්සාමි).
- IV. දයාද ආරක්ෂා කරමි(දයජ්ජං පටිපජ්ජාමි).
- V. මාපියන් මියගිය කල්හි දක්ෂිණා සිදුකොට පින් අනුමෝදන් කරවන්නෙමි (අථ වා පන පෙතානං කාලකතානං දක්ඛිණං අනුපදස්සාමි).

● මෙලෙස දෙමාපියන් සංග්‍රහ ලැබීමට කරුණු පහකින් ඔවුන් විසින් ද කරුණු පහකින් තම දරුවන්ට සංග්‍රහ කොට තිබිය යුතු ය.

එනම්,

- I. දරුවන් පවින් වළක්වති (පාපා නිවාරෙන්නි).
- II. යහපතෙහි යොදවති (කල්‍යාණෙ නිවෙසෙන්නි).
- III. අධ්‍යාපනය / ශිල්ප ලබා දෙති (සිප්පං සිත්ඛාපෙන්නි).
- IV. සුදුසු දැරියන් හා ආවාහ කෙරෙති (පතිරුපෙන දරෙන සංයොජෙන්නි).
- V. සුදුසු කල්හි දයාද පවරා දෙති (සමයෙ දයජ්ජං නියාදෙන්නි).

දෙමාපිය දූදරුවන් වශයෙන් ඔවුනොවුන් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් සිය යුතුකම් ඉටු කරන කල පෙරදිග පුදන ලද්දේ වෙයි. උපද්‍රව රහිත වූයේ ක්ෂේම වූයේ ද වේ.

2. දකුණු දිග නම් වූ ගුරුවරුන් කෙරෙහි අතවැසියන් විසින් පිළිපැදිය යුතු කරුණු 5කි.
එනම්,

- I. ගුරුවරුන් දුටු විට හුනස්නෙන් නැගිටීමෙන් (උච්චානෙන)
- II. උපස්ථාන කිරීමෙන් (උපච්චානෙන)
- III. ගුරුවරුන්ගේ බසට ඇහුන්කන් දීමෙන් (සුස්සුසාය)
- IV. වතාවත් කිරීමෙන් (පාරිචරියාය)
- V. උගන්වන ශිල්පය මැනවින් ඉගෙනීමෙන් (සක්කච්චං සිප්පපටිග්ගහණෙන)

● මෙම කරුණු පහෙන් පිදෙන ගුරුවරයා සිය අතවැසියන්ට කරුණු 5 කින් සංග්‍රහ කළ යුතුය.
එනම්,

- I. මනාකොට හික්මවති (සුවිනිතං විනෙන්නි).
- II. මනාකොට උගන්වති (සුග්ගහිතං ගාභාපෙන්නි).
- III. සියලු ශිල්පශාස්ත්‍ර ගුරුමුණිටි රහිත ව උගන්වති (සබ්බසිප්පසුතං සමක්ඛායිනො භවන්නි).
- IV. මිත්‍රාමාත්‍යාදීන්ට හඳුන්වා දෙති (මිත්තාමච්චවෙසු පටියාදෙන්නි).
- V. දිශාවන්හි ආරක්ෂාව සලස්වති. (දිසාසු පරිත්තානං කරොන්නි).

ගුරුවරුන් හා අතවැසියන් සිය වගකීම මැනවින් තේරුම් ගෙන තමාට අදාළ කරුණුවලින් ඔවුනොවුන් සංග්‍රහ කර ගන්නා කල්හි දකුණු දෙ ස උපද්‍රව රහිත වූයේ බිය රහිත වූයේ සුරක්ෂිත වූයේ වෙයි.

3. පශ්චිම හෙවත් බටහිර දිග නම් වූ භාර්යාවන් කෙරෙහි ස්වාමීවරුන් විසින් පිළිපැදිය යුතු කරුණු 5කි. එනම්,

- I. ගරු කිරීමෙන් (සම්මානනය)
- II. අවමන් නොකිරීමෙන් (අනවමානනය)
- III. භාර්යාවන් නොඉක්මවීමෙන් (අනනිවර්යය)
- IV. චේශ්වර්ය පැවැරීමෙන් (ඉස්සර්යවොස්සග්ගෙන)
- V. ආභරණ ගෙනදීමෙන් (අලංකාරානුප්පදනෙන)

● මෙම කරුණුවලින් සංග්‍රහ ලබන භාර්යාවන් සිය ස්වාමියන් වෙත කරුණු 5කින් පිළිපැදිය යුතුය. එනම්,

- I. කටයුතු මැනවින් සංවිධානය කරයි (සුසංවිහිතකම්මන්නා ච හොති).
- II. පිරිවර ජනයාට මැනවින් සංග්‍රහ කරයි (සුසංගහිතපරිජනා ච).
- III. ස්වාමියා නො ඉක්මවා යයි (අනතිවාරිනී ච).
- IV. රැස්කළ දේ රකියයි (සම්භතං අනුරක්ඛති).
- V. කුඳු මහත් කටයුතුවල දක්ෂ ද අනලස් ද වෙයි (දක්ඛා ච හොති අනලසා සබ්බකිච්චෙසු).

4. උතුරු දිශාව නම් වූ මිත්‍ර ජනයන් වෙත කුලපුත්‍රයන් විසින් කරුණු 5කින් පිළිපැදිය යුතුය. එනම්,

- I. පරිත්‍යාගයෙන් (දනෙන)
- II. ප්‍රියවචනයෙන් (පෙය්‍යචජ්ජෙන)
- III. අර්ථවර්යාවෙන් (අන්ථවර්යය)
- IV. සමානාත්මතාවෙන් (සමානත්තනය)
- V. නොරැවටීමෙන් (අච්චිසංවාදනනය)

● මෙලෙස උපකාර ලබන ඔහු කරුණු 5කින් කුලපුත්‍රයාට අනුකම්පා කළ යුතු ය. එනම්,

- I. පමා වූ මිතුරාව රකිති (පමන්නං රක්ඛන්ති).
- II. පමා වූ මිතුරාගේ වස්තු රකිති (පමන්නස්ස සාපනෙය්‍යං රක්ඛන්ති).
- III. බියට පැමිණියහුට පිහිට වෙති (හීනස්ස සරණං හොන්ති).
- IV. විපත්වලදී පිටුනොපාති (ආපදසු න විජහන්ති).
- V. ඔහුගේ මව්පිය අඹුදරුවන් වෙත ගෞරවයෙන් පිළිපදිති (අපරපජා වස්ස පටිසුජෙන්ති).

මෙලෙස ස්වාමී භාර්යාවන් සිය යුතුකම් මැනවින් ඉටු කරන්නා කල්හි පශ්චිම දිශාව උපද්‍රව රහිත වූයේ බිය රහිත වූයේ සුරක්ෂිත වූයේ ද වෙයි.

5. යටදිශාව නම් වූ දූෂිකම්කරුවන් කෙරෙහි ස්වාමියා විසින් කරුණු 5කින් පිළිපැදිය යුතු ය. එනම්,

- I. සුදුසු ලෙස කර්මාන්ත සංවිධානයෙන් (යථාබලං කම්මන්තසංවිධානෙන)
- II. බන්ධුධුප් දීමෙන් (හත්තවෙනනානුප්පදනෙන)
- III. ගිලන් වූ කල උවටුන් කිරීමෙන් (ගිලානුපට්ඨානෙන)
- IV. රස බොජුන් පිරිනැමීමෙන් (අච්ඡර්යානං රසානං සංවිභාගෙන)
- V. සුදුසු කල කර්මාන්ත පැවැරීමෙන් (සමයෙ වොස්සග්ගෙන)

- මෙලෙස උපස්ථාපිත දූෂිතකරුවන් විසින් සිය ස්වාමියා වෙත කරුණු 5කින් අනුග්‍රහ කළ යුතු ය. එනම්,

- I. පළමු ව නැගිටිති (පුබ්බවිධායිනෝ ව හොන්නි).
- II. පසුව නිදගැනීමෙන් (පච්ඡානිපානිනෝ ව).
- III. දුන් දේ ගනිති (දින්නා දයිනෝ ව).
- IV. කටයුතු සැලකිලිමත් ව කරති (සුකතකම්මකාරා ව).
- V. ගුණ කියති (කින්නිවණ්ණහරා ව).

ස්වාමියන් හා දූෂිතකරුවන් මෙලෙස සිය යුතුකම් ඉටු කරගන්නා කල යටදිශාව උපද්‍රව රහිත වූයේ බිය රහිත වූයේ සුරක්ෂිත වූයේ ද වෙයි.

- 6. උඩ දිශාව නම් වූ මහණ බමුණන් කෙරෙහි දයකාරකාදීන් 5කින් පිළිපැදිය යුතු ය. එනම්,

- I. මෙමුත්‍රී සහගත කාය කර්මයෙන් (මෙන්තෙන කායකම්මෙන)
- II. මෙමුත්‍රී සහගත වාක් කර්මයෙන් (මෙන්තෙන වචිකම්මෙන)
- III. මෙමුත්‍රී සහගත මනෝ කර්මයෙන් (මෙන්තෙන මනොකම්මෙන)
- IV. මහණ බමුණන් උදෙසා තම නිවස විවෘත ව තැබීමෙන් (අනාවට්ටද්චාරනාය)
- V. ගෞරව සහගත ආමිස දනයෙන් (ආමිසානුප්පදනෙන)

- මෙලෙස පිදුම් ලබන මහණ බමුණන් විසින් කුල පුත්‍රයන්ට කරුණු 6කින් අනුකම්පා කළ යුතු ය. එනම්,

- I. පවින් වළකති (පාපා නිචාරෙන්ති).
- II. යහපතෙහි යොදවති (කලයාණෙ නිවෙසෙන්ති).
- III. යහපත් සිතින් ආශීර්වාද කරති (කලයාණෙන මනසා අනුකම්පන්ති).
- IV. නොදත් දේ කියාදෙති (අස්සුතං සාවෙන්ති).
- V. දත් දේ මැනවින් ප්‍රගුණ කරවති (සුතං පරියොදපෙන්ති).
- VI. සුගතිගාමී මග කියා දෙති (සග්ගස්ස මගං ආචිකින්නි).

උඩ දිශාව නම් වූ මහණ බමුණන් කුල පුත්‍රයන් හා අනෙක් අය වශයෙන් යුතුකම් ඉටුකරගන්නා කල්හි උඩදිශාව උපද්‍රව රහිත වූයේ, බිය රහිත වූයේ සුරක්ෂිත වූයේ ද වෙයි.

සමාජයේ විවිධ ස්තරයන්හි සිටින අය ඔවුනොවුන් වෙත යුතුකම් ඉටුකර ගැනීම වශයෙන් අර්ථවත් ලෙස දිසා නමස්කාරය සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳ බුදුරදුන්ගේ අනුශාසනාවට ඇහුම්කන් දුන් සිගාලක තරුණයා බෙහෙවින් සතුටට පත් විය. හුදෙක් කායික වශයෙන් සදිසාවත් වැදීම නොව මෙලෙස ප්‍රායෝගික ලෙස යුතුකම් ඉටුවන අයුරින් සිදුවන දිසා වන්දනය පිළිබඳ ව සිගාලක තරුණයා බුදුරජාණන් වහන්සේට තම ප්‍රසාදය පළ කළේ ය. අවසානයෙහි ඔහු දිවි හිමියෙන් තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයකු බවට පත් විය.

මෙලෙස සතර අගති, සතර කර්ම ක්ලේශ, අපාය මුඛ භය, මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයන්ගේ හා සුහද මිත්‍රුන්ගේ ලක්ෂණ, ධනය යෙදවිය යුතු ආකාරය, සදිසා වන්දනාව, සමාජයේ විවිධ ස්තරවල සිටින අය විසින් සිදුකළ යුතු යුතුකම් ආදිය ඇතුළත් මෙම සූත්‍රය ගෘහස්ථ ජීවිත ගතකරන්නෙකුට බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වන ඉගැන්වීම් ඇතුළත් සූත්‍රයක් ලෙස අගය කළ හැකි ය. සූත්‍රයෙන් පෙන්වා දෙන මෙම කරුණු ආර්ථික විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, ගෘහ ආර්ථික විද්‍යාව, ආචාර විද්‍යාව, මානව හිමිකම්, සමාජ විද්‍යාව, මනෝ විද්‍යාව, මනෝ උපදේශනය, ගැටුම් කළමනාකරණය ආදී විෂය ක්ෂේත්‍ර රැසකට මහත් ආලෝකයක් සපයයි.

සිගාල සූත්‍රයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන මෙම උපදෙස් ගෘහස්ථ ජීවිතයේ සහජීවනයේ පටන් ලෝක සාමය දක්වාත් ගෘහස්ථ ජීවිතයේ ආර්ථික සමෘද්ධියේ පටන් තිරසාර ලෝක ආර්ථික සංවර්ධනය දක්වාත් බෙහෙවින් වැදගත් වේ. මෙම කරුණු අනුගමනය කිරීම පෞද්ගලික මානසික සංවර්ධනයට අතිශය ප්‍රයෝජනවත් වේ. මෙලොව ජීවිතය සමග්‍රිව සාර්ථකව සැතපීමෙන් ගත කිරීමට මෙන් ම පරලොව සුගතිගාමී වීමට ද මෙයින් නිවැරදි මාර්ගෝපදේශයක් සපයයි.

Sigāla Sutta - Advice to Sigāla (Bhikkhu Sujato)

So, I have heard. At one time the Buddha was staying near Rājagaha, in the Bamboo Grove, the squirrels' feeding ground. Now at that time the householder's son Sigāla rose early and left Rājagaha. With his clothes and hair all wet, he raised his joined palms to revere the quarters—east, south, west, north, below, and above.

Then the Buddha robed up in the morning and, taking his bowl and robe, entered Rājagaha for alms. He saw Sigāla revering the quarters and said to him, "Householder's son, why are you revering the quarters in this way?"

"Sir, on his deathbed my father said to me: 'My dear, please revere the quarters.' Honoring, respecting, and venerating my father's words, I rose early and left Rājagaha and, with my clothes and hair all wet, raised my joined palms to revere the quarters—east, south, west, north, below, and above."

1. The Six Quarters

"Householder's son, that's not how the six quarters should be revered in the training of the noble one."

"But sir, how should the six quarters be revered in the training of the noble one? Sir, please teach me this."

"Well then, householder's son, listen and pay close attention, I will speak."

"Yes, sir," replied Sigāla. The Buddha said this:

"Householder's son, a noble disciple gives up four corrupt deeds, doesn't do bad deeds on four grounds, and avoids six drains on wealth. When they've left these fourteen bad things behind they have the six quarters covered. They're practicing to win in both worlds, and they succeed in this world and the next. When their body breaks up, after death, they're reborn in a good place, a heavenly realm.

2. Four Corrupt Deeds

What four corrupt deeds have they given up? Killing living creatures, stealing, sexual misconduct, and lying: these are corrupt deeds. These are the four corrupt deeds they've given up."

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

"Killing, stealing,
telling lies,
and committing adultery:
astute people don't praise these things."

3. Four Grounds

“On what four grounds do they not do bad deeds? One does bad deeds prejudiced by favoritism, hostility, stupidity, and cowardice. When a noble disciple is not prejudiced by favoritism, hostility, stupidity, and cowardice, they don’t do bad deeds on these four grounds.”

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

“If you act against the teaching
out of favoritism, hostility, cowardice, or stupidity,
your fame shrinks,
like the moon in the waning fortnight.

If you don’t act against the teaching
out of favoritism, hostility, cowardice, and stupidity,
your fame swells,
like the moon in the waxing fortnight.”

4. Six Drains on Wealth

“What six drains on wealth do they avoid? Habitually engaging in the following things is a drain on wealth: drinking alcohol; roaming the streets at night; frequenting festivals; gambling; bad friends; laziness.

5. Six Drawbacks of Drinking

There are these six drawbacks of habitually drinking alcohol. Immediate loss of wealth, promotion of quarrels, susceptibility to illness, disrepute, indecent exposure; and weakened wisdom is the sixth thing. These are the six drawbacks of habitually drinking alcohol.

6. Six Drawbacks of Roaming the Streets at Night

There are these six drawbacks of roaming the streets at night. Yourself, your partners and children, and your property are all left unguarded. You’re suspected of bad deeds. Untrue rumors spread about you. You’re at the forefront of many things that entail suffering. These are the six drawbacks of roaming the streets at night.

7. Six Drawbacks of Festivals

There are these six drawbacks of frequenting festivals. You’re always thinking: ‘Where’s the dancing? Where’s the singing? Where’s the music? Where are the stories? Where’s the applause? Where are the kettle-drums?’ These are the six drawbacks of frequenting festivals.

8. Six Drawbacks of Gambling

There are these six drawbacks of habitually gambling. Victory breeds enmity. The loser mourns their money. There is immediate loss of wealth. A gambler’s word carries no weight in public assembly. Friends and colleagues treat them with contempt. And no-one wants to marry a gambler, for they think: ‘This individual is a gambler—they’re not able to support a partner.’ These are the six drawbacks of habitually gambling.

9. Six Drawbacks of Bad Friends

There are these six drawbacks of bad friends. You become friends and companions with those who are scoundrels, drunkards, addicts, frauds, swindlers, and thugs. These are the six drawbacks of bad friends.

10. Six Drawbacks of Laziness

There are these six drawbacks of habitual laziness. You don't get your work done because you think: 'It's too cold! It's too hot. It's too late! It's too early! I'm too hungry! I'm too full!' By dwelling on so many excuses for not working, you don't make any more money, and the money you already have runs out. These are the six drawbacks of habitual laziness."

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

“Some are just drinking buddies,
some call you their dear, dear friend,
but a true friend is one
who stands by you in need.

Sleeping late, adultery,
making enemies, harmfulness,
bad friends, and avarice:
these six grounds ruin a person.

With bad friends, bad companions,
bad behavior and alms-resort,
a man falls to ruin
in both this world and the next.

Dice, women, drink, song and dance;
sleeping by day and roaming at night;
bad friends, and avarice:
these six grounds ruin a person.

They play dice and drink liquor,
and consort with women loved by others.
Associating with the worse, not the better,
they diminish like the waning moon.

A drunkard, broke, and destitute,
thirsty, drinking in the bar,
drowning in debt,
will quickly lose their way.

When you're in the habit of sleeping late,
seeing night as time to rise,
and always getting drunk,
you can't keep up the household life.

‘Too cold, too hot,
too late,’ they say.
When the young neglect their work like this,
riches pass them by.

But one who considers hot and cold
as nothing more than blades of grass—
he does his manly duty,
and happiness never fails.”

11. Fake Friends

“Householder’s son, you should recognize these four enemies disguised as friends: the taker, the talker, the flatterer, the spender.

You can recognize a fake friend who’s all take on four grounds.

Your possessions end up theirs.
Giving little, they expect a lot.
They do their duty out of fear.
They associate for their own advantage.

You can recognize a fake friend who’s all talk on these four grounds.

You can recognize a fake friend who’s all talk on four grounds. They’re hospitable in the past. They’re hospitable in the future. They’re full of meaningless pleasantries. When something needs doing in the present they point to their own misfortune. You can recognize a fake friend who’s all talk on these four grounds.

You can recognize a fake friend who’s a flatterer on four grounds. They support you equally in doing bad and doing good. They praise you to your face, and put you down behind your back. You can recognize a fake friend who’s a flatterer on these four grounds.

You can recognize a fake friend who’s a spender on four grounds. They accompany you when drinking, roaming the streets at night, frequenting festivals, and gambling. You can recognize a fake friend who’s a spender on these four grounds.”

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

“One friend is all take,
another all talk;
one’s just a flatterer,
and one’s a friend who spends.

An astute person understands
these four enemies for what they are
and keeps them at a distance,
as they’d shun a risky road.”

12. Good-Hearted Friends

“Householder’s son, you should recognize these four good-hearted friends: the helper, the friend in good times and bad, the counselor, and the one who’s compassionate.

You can recognize a good-hearted friend who’s a helper on four grounds. They guard you when you’re negligent. They guard your property when you’re negligent. They keep you safe in times of danger. When something needs doing, they supply you with twice the money you need. You can recognize a good-hearted friend who’s a helper on these four grounds.

You can recognize a good-hearted friend who’s the same in good times and bad on four grounds. They tell you secrets. They keep your secrets. They don’t abandon you in times of trouble. They’d even give their life for you. You can recognize a good-hearted friend who’s the same in good times and bad on these four grounds.

You can recognize a good-hearted friend who’s a counselor on four grounds. They keep you from doing bad. They support you in doing good. They teach you what you do not know. They explain the path to heaven. You can recognize a good-hearted friend who’s a counselor on these four grounds.

You can recognize a good-hearted friend who’s compassionate on four grounds. They don’t delight in your misfortune. They delight in your good fortune. They keep others from criticizing you. They encourage praise of you. You can recognize a good-hearted friend who’s compassionate on these four grounds.”

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

“A friend who’s a helper,
one the same in both pleasure and pain,
a friend of good counsel,
and one of compassion;

an astute person understands
these four friends for what they are
and carefully looks after them,
like a mother the child at her breast.
The astute and virtuous
shine like a burning flame.

They pick up riches as bees
roaming round pick up pollen.
And their riches proceed to grow,
like an ant-hill piling up.

In gathering wealth like this,
a householder does enough for their family.

And they'd hold on to friends
by dividing their wealth in four.

One portion is to enjoy.
Two parts invest in work.
And the fourth should be kept
for times of trouble.”

13. Covering the Six Quarters

“And how, householder's son, does a noble disciple cover the six quarters? These six quarters should be recognized: parents as the east, teachers as the south, partner and children as the west, friends and colleagues as the north, bondservants and workers as beneath, and ascetics and brahmins as above.

A child should serve their parents as the eastern quarter in five ways, thinking: ‘I will support those who supported me. I'll do my duty for them. I'll maintain the family traditions. I'll take care of the inheritance. When they have passed away, I'll make an offering on their behalf.’ Parents served by the children in these five ways show compassion to them in five ways. They keep them from doing bad. They support them in doing good. They train them in a profession. They connect them with a suitable partner. They transfer the inheritance in due time. Parents served by their children in these five ways show compassion to them in these five ways. And that's how the eastern quarter is covered, kept safe and free of peril.

A student should serve their teacher as the southern quarter in five ways: by rising for them, by serving them, by listening well, by looking after them, and by carefully learning their profession. Teachers served by their students in these five ways show compassion to them in five ways. They make sure they're well trained and well educated. They clearly explain all the knowledge of the profession. They introduce them to their friends and colleagues. They provide protection in every region. Teachers served by their students in these five ways show compassion to them in these five ways. And that's how the southern quarter is covered, kept safe and free of peril.

A husband should serve his wife as the western quarter in five ways: by treating her with honor, by not looking down on her, by not being unfaithful, by relinquishing authority to her, and by presenting her with adornments. A wife served by her husband in these five ways shows compassion to him in five ways. She's well-organized in her work. She manages the domestic help. She's not unfaithful. She preserves his earnings. She's deft and tireless in all her duties. A wife served by her husband in these five ways shows compassion to him in these five ways. And that's how the western quarter is covered, kept safe and free of peril.

A gentleman should serve their friends and colleagues as the northern quarter in five ways: giving, kindly words, taking care, equality, and not using tricky words. Friends and colleagues served by a gentleman in these five ways show compassion to them in five ways. They guard them when they're negligent. They guard their property when they're negligent. They keep them safe in times of danger. They don't abandon them in times of trouble. They honor their descendants. Friends and colleagues served by a gentleman in these five ways show compassion to them in these five ways. And that's how the northern quarter is covered, kept safe and free of peril.

A master should serve their bondservants and workers as the lower quarter in five ways: by organizing work according to ability, by paying food and wages, by nursing them when sick, by sharing special treats, and by giving time off work. Bondservants and workers served by a master in these five ways show compassion to them in five ways. They get up first, and go to bed last. They don't steal. They do their work well. And they promote a good reputation. Bondservants and workers served by a master in these five ways show compassion to them in these five ways. And that's how the lower quarter is covered, kept safe and free of peril.

A gentleman should serve ascetics and brahmins as the upper quarter in five ways: by loving deeds of body, speech, and mind, by not turning them away at the gate, and by providing them with material needs. Ascetics and brahmins served by a gentleman in these five ways show compassion to them in five ways. They keep them from doing bad. They support them in doing good. They think of them with kindly thoughts. They teach them what they do not know. They clarify what they've already learned. They explain the path to heaven. Ascetics and brahmins served by a gentleman in these five ways show compassion to them in these five ways. And that's how the upper quarter is covered, kept safe and free of peril."

That is what the Buddha said. Then the Holy One, the Teacher, went on to say:

“Parents are the east,
teachers the south,
wives and children the west,
friends and colleagues the north,

servants and workers below,
and ascetics and brahmins above.
By honoring these quarters
a householder does enough for their family.

The astute and the virtuous,
the gentle and the articulate,
the humble and the kind:
they're who win glory.

The diligent, not lazy,
those not disturbed by troubles,
those consistent in conduct, the intelligent:
they're who win glory.

The inclusive, the makers of friends,
the kind, those rid of stinginess,
those who lead, train, and persuade:
they're who win glory.
Giving and kindly words,
taking care here,

and treating equally in worldly conditions,
as befits them in each case;
these ways of being inclusive in the world
are like a moving chariot's linchpin.

If there were no such ways of being inclusive,
neither mother nor father
would be respected and honored
for what they've done for their children.

But since these ways of being inclusive do exist,
the astute do regard them well,
so they achieve greatness
and are praised."

When this was said, Sigāḷaka the householder's son said to the Buddha, "Excellent, sir! Excellent! As if he were righting the overturned, or revealing the hidden, or pointing out the path to the lost, or lighting a lamp in the dark so people with good eyes can see what's there, the Buddha has made the teaching clear in many ways. I go for refuge to the Buddha, to the teaching, and to the mendicant Saṅgha. From this day forth, may the Buddha remember me as a lay follower who has gone for refuge for life."

ඔබ සැමට තෙරුවන් සරණයි !

එක්සත් ජනපදයේ කොවිතාහි ලොස් ඇන්ජලිස් බෞද්ධ විහාරස්ථානයේ

දසදින සූත්‍රධර්ම විවරණ වැඩසටහන 02 වන දේශනය

(2020 නොවැම්බර මස 30 වන සඳුදා) (UD)